



LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

Nr.

I

Nr.

DĖL VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Aplinkos ministerija, atsižvelgdama į 2026 m. birželio 16 d. Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime priimtus sprendimus, pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. gruodžio 13 d. nutarimo Nr. 1036 „Dėl Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas), patikslintą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2026 m. birželio 12 d. išvadą Nr. NV-1595.

1. Projektu sprendžiama problema ir Projektą rengti paskatinusios priežastys

Valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija (toliau – VMU) Lietuvos Respublikos miškų įstatyme nustatyta tvarka miško žemę ir medynus valdo patikėjimo teise, finansinėje apskaitoje miško žemę ir medynus apskaito savininkės teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija – Aplinkos ministerija. Žemės sklypų, skirtų miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, pirkimo sandorius iki 2026 m. sausio 1 d. valstybės vardu turėjo teisę sudaryti Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos, VMU sandoriuose dalyvaudavo kaip mokėtojas ir gaudavo iš valstybės biudžeto dotaciją išlaidoms padengti.

Siekiant padidinti žemės sklypų, skirtų miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, įsigijimo apimtis, užtikrinti Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos, patvirtinimo“, pagal kurią iki 2030 metų Lietuvos miškingumas turi pasiekti apie 35 procentus, įgyvendinimą, priimti Lietuvos Respublikos žemės įstatymo ir Lietuvos Respublikos miškų įstatymo pakeitimai, kurie VMU suteikė teisę (funkciją) (toliau – Funkcija), veikiant valstybės vardu, įgyti privačių žemės sklypų, skirtų miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, Miškų įstatyme numatytais valstybinėmis funkcijoms atlikti (įsigaliojo 2026 m. sausio 1 d.).

Funkcija atitinka Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2013 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 4-1100 „Dėl Valstybės valdomų įmonių, jų dukterinių bendrovių ir savivaldybių valdomų įmonių specialiųjų įpareigojimų nustatymo ir informacijos pateikimo rekomendacijų patvirtinimo“, 8.3 papunktį: Funkcijos atlikimo sąnaudos yra dengiamos kitų valstybės valdomų įmonių vykdomų veiklų pajamomis. VMU turi galimybę dengti funkcijos atlikimo sąnaudas kitos veiklos pajamomis (pelnu).

2025 m. gruodžio 18 d. priimtas Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 2, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 13-1, 15, 22, 23, 29, 30-1, 31, 32, 34, 35, 36-1, 36-2, 37, 39, 40, 45, 46, 47, 49, 50, 51, 52 straipsnių pakeitimo ir 55 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas Nr. XV-704, kuriuo pakeistas 32 straipsnio 3 dalies 5 punktas, kuriame nustatyta:

„5) veikia valstybės vardu valstybei paveldint ir įsigyjant privačią žemę valstybės nuosavybėn, išskyrus atvejus, kai centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas veikia valstybės vardu įsigyjant privačią žemę valstybės nuosavybėn Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatyto administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo projektams įgyvendinti **arba kai valstybės įmonė Valstybinių miškų urėdija veikia valstybės vardu įsigyjant privačius žemės sklypus, kurie skirti miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, valstybės nuosavybėn Miškų įstatyme nustatytoms funkcijoms atlikti;**“.

2025 m. gruodžio 23 d. priimtas Lietuvos Respublikos miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XV-733, kuriuo pakeista 4 straipsnio 12 dalis, kurioje nustatyta:

„12. Valstybinės žemės sklypus, skirtus miškui veisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, patikėjimo teise valdo miškų urėdija, saugomų teritorijų direkcijos, savivaldybės, Nacionalinė žemės tarnyba prie Aplinkos ministerijos ir kiti juridiniai asmenys. Šiems subjektams (išskyrus Nacionalinę žemės tarnybą) valstybinės žemės sklypai, kurie skirti miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, patikėjimo teise perduodami Vyriausybės nutarimais valstybinėms funkcijoms įgyvendinti Žemės įstatyme nustatyta tvarka arba **miškų urėdija veikia valstybės vardu valstybei įsigyjant nuosavybėn privačius žemės sklypus, kurie skirti miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, šiame įstatyme nustatytoms valstybinėms funkcijoms atlikti.**“

Vadovaujantis Žemės įstatymo ir Miškų įstatymo pakeitimų nuostatomis, atitinkamai keičiamas Žemės, esamų pastatų ar kitų nekilnojamųjų daiktų įsigijimo arba nuomos ar teisių į šiuos daiktus įsigijimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas), papildant jį nuostata, kad VMU, veikianti valstybės vardu, gali įgyti privačių žemės sklypų, skirtų miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, savo lėšomis.

2. Projektu siūlomo teisinio reguliavimo esmė – problemos sprendimas

Projekte numatyta pakeisti Aprašą papildant jį nuostata, kad VMU, veikianti valstybės vardu, gali įgyti privačių žemės sklypų, kurie skirti miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, savo lėšomis.

3. Pasiūlymų įgyvendinimo mechanizmas, kaštai ir nauda

Papildžius Aprašą nuostata, kad VMU, veikianti valstybės vardu, gali įgyti privačių žemės sklypų, skirtų miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, savo lėšomis, bus padidintos žemės sklypų, skirtų miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, įsigijimo apimtys.

Projektu atliekami redakciniai ir teisės technikos pakeitimai.

Siūlomu reguliavimo pakeitimu administracinės naštos dydis iš esmės nesikeičia – ir toliau vykdomos procedūros (sprendimų priėmimas, dokumentų vertinimas, sandorių derinimas) išlieka, tačiau VMU įgyja teisę vykdyti žemės sklypų pirkimo procedūras analogiškai kaip NŽT. Atsižvelgiant į sprendimų priėmimo koncentravimą vienoje institucijoje ir dubliuojančių veiksmų atsisakymą, galima įvertinti administracinės naštos sumažėjimo sklypų savininkams modelį.

Modelio vertinimas: atsisakoma dalies pakartotinių derinimo procedūrų su NŽT; vieno sandorio įgyvendinimas sumažėja maždaug 2 administraciniais kontaktiniais veiksmais; vieno veiksmo trukmė – apie 1,5 val.; taikomas standartinis 20 Eur/val. administracinės naštos įkainis.

Atsižvelgiant į tai, apskaičiuojama vieno sandorio vertė: 3 val. × 20 Eur/val. = ~60 Eur . Vertinant bendrą sandorių skaičių, planuojama, kad per metus bus apie 30. Vadinas, administracinė našta per metus sumažės maždaug 1 800 Eur. Šis vertinimas yra preliminarus ir naudojamas skaičiuojamosios metodikos tikslu, nes realiai administracinė našta pasiskirsto tarp institucijų.

Projekto tikslas – įgalinti VMU, veikiančią valstybės vardu, žemei įsigyti papildomai naudoti ir įmonės uždirbto pelno lėšas, taip plečiant finansavimo šaltinius ir sudarant sąlygas didinti įsigijimų skaičių bei paspartinti žemės sklypų pirkimo procedūras (Žemės pirkimo–pardavimo valstybės vardu procedūras vykdys ir sprendimus priims VMU atsakingi specialistai, išnagrinėję konkrečias situacijas.

Šiuo metu sprendimus pirkti pakartotinai 20 d. d. nagrinėja ir NŽT. Pakeitus Aprašą, NŽT dalyvaus tik Pirkimo komisijoje, t. y. procesas sutrumpės). Šiuo reguliavimu bus efektyviau organizuojamas žemės sklypų įsigijimo procesas ir prisidedama prie Vyriausybės programos tikslų – didinti šalies miškingumą ir užtikrinti nuoseklų miškų plėtros politikos įgyvendinimą.

4. Rodikliai, kurie bus stebimi

Nebus stebimi.

5. Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos¹ nuostatų įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektu įgyvendinamos šios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos nuostatos:

„16. Diegsime priemones, skatinančias didinti Lietuvos miškingumą.“

☐ Projektas neprieštarauja Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai.

6. Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimas ir (ar) įgyvendinimas (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektu neperkeliamos ir neįgyvendinamos Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos.

☐ Projektu perkeliama (*dėl Direktyvų*) ir (ar) įgyvendinama (*dėl Reglamentų ir Sprendimų*) šios Europos Sąjungos teisės aktų nuostatos: (*išvardijama*). (*Taip pat nurodomi kiti su Projektu susiję tiesiogiai taikomi Europos Sąjungos teisės aktai, kai jie nėra įgyvendinami.*) Projektas yra įtrauktas į perkeliama ir (ar) įgyvendinamo Europos Sąjungos teisės akto perkėlimo ir įgyvendinimo planą Lietuvos narystės Europos Sąjungoje informacinėje sistemoje (LINESIS), į kurią įkelta atitikties lentelė². Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, reikės priimti ...(*išvardijami Lietuvos Respublikos teisės aktai, kuriuos reikės priimti*) (**arba** Siekiant užtikrinti visišką susijusių Europos Sąjungos teisės aktų perkėlimą ir (ar) įgyvendinimą, kitų teisės aktų priimti nereikės).

7. Notifikavimas³ Europos Komisijai (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

☐ Projektas notifikuotinas Europos Komisijai (*nurodoma data*).

8. Pranešimo Europos Komisijai teikimas⁴ (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Pranešimas Europos Komisijai teiktinas (*pateikiama informacija, nurodyta Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos apraše*).

☒ Pranešimas Europos Komisijai neteiktinas.

¹ [Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programa](#), kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. rugsėjo 25 d. nutarimu Nr. XV-439 „Dėl Dvidešimtosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

² [Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių](#), patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų koordinavimo“, 7 priedas.

³ [Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklės](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 617 „Dėl Informacijos apie techninius reglamentus ir atitikties įvertinimo procedūras teikimo taisyklių patvirtinimo“.

⁴ [Paslaugų įstatymas ir Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. lapkričio 30 d. nutarimu Nr. 1389 „Dėl Informacijos ir pranešimų apie nustatomus Lietuvos Respublikos paslaugų įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje nurodytus reikalavimus, taikomus teisės teikti paslaugas įgijimui ar paslaugų teikimo veiklos vykdymui, arba nustatomus ar panaikinamus reikalavimus, taikomus laikinai Lietuvos Respublikoje paslaugas teikiantiems valstybių narių paslaugų teikėjams, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

9. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas¹ (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Atliktas Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas (*pateikiamos nutarimo projekto poveikio vertinimo rezultatų išvados – apibendrinta informacija, kurioje nurodomas numatomo teisinio reguliavimo tikslas, galimas teigiamas ir (ar) neigiamas Projekto poveikis kiekvienu vertinimo aspektu, kur įmanoma, pagrįstas atliktais skaičiavimais; jeigu atliekamas Projekto poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimas², kokybiškai ir (ar) kiekybiškai įvertinamas ir aprašomas galimas poveikis aplinkai ir klimato kaitai³; dėl poveikio aplinkai ir klimato kaitai vertinimo konsultuoja Aplinkos apsaugos agentūra⁴*).

☒ Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*Lietuvos Respublikos Seimui teiktinų įstatymų ar kitų Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų projektų poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamajame rašte vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 135 straipsnyje nustatytais reikalavimais*).

10. Teisės aktai, kuriuos reikės priimti, pakeisti arba pripažinti netekusiais galios (pažymimas tinkamas variantas)

☒ Projektui įtraukti į teisės sistemą kitų teisės aktų priimti nereikės.

☐ Projektui įtraukti į teisės sistemą reikės priimti šiuos teisės aktus: (*išvardijama*).

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

11. Informacija apie sąvokų įvertinimą Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projekte naujų sąvokų nėra.

☒ Projekte vartojamos sąvokos aprobuotos Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

☐ Ši informacija nurodoma aiškinamajame rašte (*kai teikiamas įstatymo projektas*).

12. Kita reikalinga informacija

Projekte neregamentuojamas asmens duomenų naudojimas.

13. Konsultavimasis su visuomene⁵ interneto svetainėje epilietis.lrv.lt (pažymimas tinkamas variantas)

☐ Projektas viešosioms konsultacijoms skelbtas interneto svetainėje epilietis.lrv.lt, kur pastabas ir pasiūlymus nuo 202.. m. ... d. iki 202.. m. ... d. galėjo teikti visi suinteresuoti asmenys (*nurodomas konsultavimosi tikslas (tikslai), būdas (būdai), suinteresuoti asmenys, su kuriais konsultuotasi, konsultavimosi trukmė ir apibendrinti konsultavimosi rezultatai – pateikiamos bendros (agreguotos) viešųjų konsultacijų dalyvių nuomonių tendencijos, nurodoma, kaip į konsultavimosi su visuomene rezultatus atsižvelgta Projekte*).

☒ Projektas viešosioms konsultacijoms interneto svetainėje epilietis.lrv.lt neskelbtas.

14. Derinimas su suinteresuotomis institucijomis ir suinteresuotais asmenimis

¹ [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktas.

² [Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos](#), patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 17¹ ir 35 punktai.

³ [Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai \(ex ante\) vertinimo tvarkos aprašas](#), patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2024 m. vasario 27 d. įsakymu Nr. D1-57 „Dėl Teisėkūros poveikio aplinkai ir klimato kaitai (ex ante) vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

⁴ <https://aaa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/teisekuros-poveikio-vertinimas/>

⁵ <https://epilietis.lrv.lt/lt/>.

Projektas per TAIS teiktas derinti (TAIS Nr. 26-4845) Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai, Lietuvos Respublikos finansų ministerijai, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybai, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijai, Nacionalinei žemės tarnybai prie Aplinkos ministerijos, VMU, valstybės įmonei Žemės ūkio duomenų centrui.

Išvados gautos iš Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Finansų ministerijos, Specialiųjų tyrimų tarnybos, Teisingumo ministerijos, Žemės ūkio ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos, VMU.

Valstybės įmonė Žemės ūkio duomenų centras per nustatytą terminą išvadų nepateikė.

Į dalį Ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Teisingumo ministerijos, Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos pateiktų pastabų atsižvelgta. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, suderintos darbo tvarka.

Finansų ministerija, Specialiųjų tyrimų tarnyba, Žemės ūkio ministerija, VMU pastabų ar pasiūlymų neturėjo.

Projektas per TAIS teiktas derinti, nurodant tikslus: paspartinti žemės pirkimo–pardavimo valstybės vardu procesus ir padidinti žemės sklypų, kurie skirti miškui įveisti ir (ar) kuriuose yra miško žemė, įsigijimo skaičių, atsisakant perteklinio Nacionalinės žemės tarnybos prie Aplinkos ministerijos (toliau – NŽT) dalyvavimo žemės įsigijimo sandorio sudarymo procese. Vadovaujantis Žemės įstatymu, NŽT yra visos Lietuvos Respublikos valstybinės žemės, išskyrus žemę, kuri šio ir kitų įstatymų nustatyta tvarka patikėjimo teise perduota kitiems subjektams, patikėtinis. VMU nupirkus žemės sklypus, valstybės vardu nupirktų žemės sklypų patikėtinio bus registruojama NŽT. Atsižvelgiant į tai, nuspręsta, kad, VMU įsigyjant žemės sklypus valstybės vardu, NŽT turi dalyvauti pirkimo procedūrose.

Projektas po apsparstymo Vyriausybės tarpinstituciniame pasitarime buvo grąžintas Aplinkos ministerijai. Projektas ir teikimas patikslinti pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Ekonomikos politikos grupės pastabas ir suderinti darbo tvarka.

15. Projekto rengėjai

Projektą parengė Aplinkos ministerijos Miškų politikos grupės vadovas Aurimas Saladžius, (tel. +370 696 59 321, el. p. aurimas.saladzius@am.lt), vyriausioji specialistė Rūta Vižlenskienė (tel. +370 696 97022, el. p. ruta.vizlenskiene@am.lt).

PRIDEDAMA:

1. Projektas, 4 lapai.
2. Projekto lyginamasis variantas, 4 lapai.
3. Antikorupcinio vertinimo pažyma, 5 lapai.

Aplinkos ministras

Kastytis Žuromskas

R. Vižlenskienė, tel. +370 696 97022, el. p. ruta.vizlenskiene@am.l